

Хирургија

Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Интегрисане студије медицине студије медицине
Врста и ниво студија: Студије првог и другог степена
Назив предмета: ХИРУРГИЈА
Наставник (Презиме, средње слово, име): ПРОФ. ДР ДАНИЦА ГРУЈИЧИЋ
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени сви испити четврте године студија
Циљ предмета Циљ наставе из хирургије је да се студент упозна са свим савременим областима хирургије, општом, абдоминалном, кардиоваскуларном, дечјом, ендокрином, грудном, пластичном, онколошком, ортопедском, трауматолошком, неурохирургијом и урологијом, као и принципима анестезије и реанимације витално угрожених болесника: а) патофизиолошким механизмима развоја обољења која се могу лечити хируршким путем; б) савременим принципима клиничке, биохемијске и радиолошке дијагностика према појединим областима; в) патогенетским механизмом развоја и лечења компликација различитих хируршких обољења; г) постоперативним третманом хируршких болесника; д) анестезиолошким и реаниматолошким принципима у третману не само хируршког болесника.
Исход предмета Знање стечено у току наставе из хирургије омогућава доктору опште медицине да: а) препозна акутна хируршка обољења и обави основне диференцијално дијагностичке процедуре у циљу потврђивања дијагнозе; б) препозна компликације основних потенцијално хируршких болести; в) правовремено упути пацијента на адекватна додатна испитивања; г) збрине мање повреде и опекотине у амбулантним условима по свим хируршким принципима поштовања асепсе и антисепсе и антитетанусне заштите; д) на време препозна евентуалне компликације у постоперативном току пацијената који су отпуштени на кућно лечење,
Садржај <u>ОПШТА ХИРУРГИЈА</u> - принципи хируршке дијагностике, методи хируршке профилаксе, повреде и ране, хируршке инфекције, крвављење и хемостаза, преоперативно лечење хируршких болесника, хирургија масовних несрећа. <u>АНЕСТЕЗИОЛОГИЈА И РЕАНИМАТОЛОГИЈА</u> - кардиопулмонална и церебрална реанимације, шок, баланс воде и електролита, ацидобазна равнотежа,

трансфузија крви, анестезија, терапија болних стања.

ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА - клиничка слика, дијагностика и хирургија једњака и дијафрагме, желуца и дуоденума, танког црева и апендикса, жучне кесе и жучних путева, јетре, панкреаса и слезине, колона, аноректума, кила, трбушног зида ретроперитонеума, синдрома акутног абдомена, перитонитиса, повреда абдомена и синдрома интестиналне опструкције.

ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА - класификација васкуларних обољења, клиничка слика, дијагностика, лечење и хирургија повреда крвних судова, акутне исхемије, хроничне исхемије, анеуризматске болести, исхемијских болести мозга, акутних и хроничних обољења вена. Принципи ендоваскуларне хирургије.

КАРДИОХИРУРГИЈА - клиничка слика, дијагностика, лечење и хирургија коронарне болести, стечених срчаних мана, болести срчаних валвула, протезис ендокардитиса, урођених срчаних мана одраслих, болести асцендентне аорте и лука аорте, повреда перикарда, срца и великих крвних судова, тумора срца и перикардитиса. Нефармаколошки третман поремећаја срчаног ритма, трансплантација срца.

ЕНДОКРИНА ХИРУРГИЈА- клиничка слика, дијагностика, индикације и хируршко лечење болести штитасте и паратиреоидних жлезда, надбубрежних жлезда и ендокриног панкреаса. МЕН синдроми.

ГРУДНА ХИРУРГИЈА- патофизиолошка основа операција у грудном кошу, оперативни приступи, клиничка слика, дијагностика индикације и хирургија тумора плућа, плеуре и медијастинума, спонтаног пнеумоторакса, повреда грудног коша, инфекција плућа плеуре и медијастинума. Компликације хируршког лечења.

ОРТОПЕДИЈА - ТРАУМАТОЛОГИЈА - клиничка слика, дијагностика, лечење (конзервативно и хируршко) и компликације прелома уопште, повреда шаке, руке, ноге, кичменог стуба карлице и кукова.

ОРТОПЕДИЈА – ОБОЉЕЊА - клиничка слика, дијагностика, лечење (конзервативно и хируршко) и компликације коштано зглобних инфекција, тумора коштано-зглобног система, развојних поремећаја и обољења кичменог стуба, кука у дечјем, адолесцентном и одраслом узрасту, конгениталних аномалија локомоторног система, неуромускуларних обољења и обољења великих зглобова.

УРОЛОГИЈА - клиничка слика, дијагностика, хируршко лечење и компликације аномалије бубрега и горњих уринарних путева, неурогене дисфункције доњег уротракта, инфламаторних процеса уротракта, повреда бубрега, уретера, мокраћне бешике, уретре, гениталних органа мушкарца, ТБЦа урогениталних путева, калкулозе уротракта, обољења простате (бенигне хиперплазије и карцинома), тумора бубрежног паренхима и горњег уротелијума, тумора мокраћне бешике, обољења гениталних органа мушкарца. Инфертилитет, ерекtilна дисфункција, трансплантација бубрега.

НЕУРОХИРУРГИЈА - клиничка слика, дијагностика, лечење, хирургија, компликације интракранијалне хипертензије, краниocereбралних повреда и повреда кичмене мождине, цереброваскуларних болести, тумора ЦНСа,

дегенеративних болести кичменог стуба, конгениталних аномалије ЦНСа (дечја неурохирургија), повреда и обољења периферних нерава, инфекција ЦНСа. Хирургија бола, поремећаја покрета и епилепсије.

ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЈА - клиничка слика, класификација, дијагностика, лечење опекотина, дефеката кожног покривача, декубитуса, тумора коже, ураслог нокта и лимфедема.

ОНКОЛОШКА ХИРУРГИЈА - принципи хирургије солидних малигних тумора, клиничка слика, класификација, дијагностика, лечење, хирургија и компликације саркома меких ткива, рака дојке и меланома коже.

ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА - пластична и реконструктивна хирургија дечјег узраста, неонатална хирургија, патологија ингвиналног канала и спољашњих гениталија код деце, дечја урологија, дечја трауматологија коштано-зглобног система, дечја абдоминална хирургија, дечја ортопедија, кардиохирургија и грудна хирургија дечјег узраста, ургентна стања у дечјој хирургији.

МЕДИЦИНА РАДА - процена радне способности након различитих хируршких захвата, ортопедских, гастроинтестиналних и уролошких.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА - епидемиолошке карактеристике трауматозима, и инфекција оперативног места.

ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА - рана рехабилитација кардиохируршких, васкуларних, неурохируршких, ортопедских и болесника у јединицама интензивне неге.

ОПШТА ХИРУРГИЈА- хируршко прање руку, припрема оперативног поља, нега хируршка ране, инцизија и дренажа површних гнојних колекција, сатура ране, привремена и трајна хемостаза, компресивни завој, стерилизација завојног материјала и инструмената у амбулантним условима.

АНЕСТЕЗИОЛОГИЈА И РЕАНИМАТОЛОГИЈА - троструки маневар отварања ваздушног пута, постављање орофарингеалног тубуса, ендотрахеална интубација, пласирање периферне венске каниле, вештачко дисање помоћу маске и амбу-балона, принципи обогаћивања гасне смесе кисеоником, прекордијални ударац, спољашња срчана масажа, примена реанимационих медикамената, ЕКГ дијагностика поремећаја срчаног ритма, дебрилација срчаног мишића, давање трансфузије крви и крвних деривата, одређивање АСА скорa, тумачење оксиметрије, мониторинга вентилације плућа, извођење инфилтрационе анестезије, блока нервних плексуса, неуроаксијалних блокова. Узимање артеријске крви за гасне анализе и њихово тумачење.

ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА - физикални преглед трбуха, пласирање назогастричне сонде, евентрација килних отвора, мануелна репозиција херније, дигитални преглед ампуле ректи, примена клизме, промена диска и кесе на стоми, превијање и обрада компликованих и дехисцираних рана, скидање конаца са некомплицованих рана, припрема оперативног препарата за патохистолошку анализу, тумачење нативних радиографија трбуха, ендоскопски прегледи, ултразвучни преглед трбуха, компјутеризована томографија трбуха, анализа

туорских маркера.

ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА - палпација екстремитета, процена степена исхемије екстремитета, палпација периферних пулсева, преглед површног, дубоког и комуникантног венског система, палпација аорте, детекција шумава, хемостаза дигиталном компресијом, компресивних завојем, Есмарховом повреском, пнеуматском манжетом, тампонадом ране, хируршким шавом, термокаутером, лигатуром крвног суда, пласирање еластичног завоја и еластичних чарапа, извођење различитих тестова у прегледу васкуларизације екстремитета, обрада дијабетског стопала, некректомија, превејање болесника са фасциотомијом.

КАРДИОХИРУРГИЈА - инспекција врата, палпација, перкусија и аускултација плућа и срца, регистовање и тумачење ЕКГа, увођење централног венског катетера и мерење централног венског притиска, инсерција електрода за привремени пес мејкер, контрола пацијента са имплантираним пес мејкером, преглед венског система ради узимања графта, пункција перикарда, пункција и дренажа торакса, аускултација природне и механичке валвуле, вађење торакалних дренава спољашња и унутрашња масажа срца.

ЕНДОКРИНА ХИРУРГИЈА - физикални преглед врата, физикални преглед болесника уз уочавање постојања појединих ендокринопатија, аспирациона биопсија штитасте жлезде, анализа биохемијских и хормонских налаза болесника са ендокринопатијама.

ГРУДНА ХИРУРГИЈА - утврђивање присуства течне колекције и ваздуха у плеуралном простору, палпација увећаних вратних и аксиларних лимфних жлезда, физикални налаз код пацијента са стенозом трахеје, анализа радиографских налаза код различитих патолошких процеса у грудном кошу, припрема стерилног система за плеуралну дренажу, транспорт болесника са дренажом грудног коша, плеуроскопија, бронхоскопија, перкутана биопсија плеуре, зида грудног коша и плућа, терапијски поступци код повреда грудног коша, прелома ребара и грудне кости, поступак са течним садржајем евакуисаним из плеуралног простора.

ОРТОПЕДИЈА - ТРАУМАТОЛОГИЈА - преглед коже повређеног екстремитета, процена обима покрета повређених зглобова горњих и доњих екстремитета и кичме, мерење обима и дужине екстремитета, испитивање стабилности зглобова горњих и доњих екстремитета, поступак са изливом у колелу, пункција зглобова, имобилизација крамеровом шином горњих и доњих екстремитета, постављање осмице, мителе, фиксационих завоја зглобова, транспорт ампутираног екстремитета, процена радиографских налаза код прелома горњих и доњих екстремитета, кичме и карлице, сутура флексорних и екстензорних тетива.

ОРТОПЕДИЈА - ОБОЉЕЊА - препознавање основних елемената клиничке слике акутне коштане инфекције, преглед пацијената са тумором локомоторног система, алгоритам дијагностике тумора локомоторног система, препознавање кифотичних и сколиотичних деформација кичме, тумачење ултразвучног налаза дечијег кука, преглед кукова одојчета, адолесцента и одраслог, типови храмања, осовински поремећаји колелна.

УРОЛОГИЈА - палпација бубрега, бимануелна палпација бешике,

дигиторектални преглед простате, физикално испитивање гениталија мушкарца, вагинално испитивање уротракта, катетеризација мокраћне бешике мушкарца и жене, пункција мокраћне бешике, испирање мокраћне бешике узимање урина на налазе, дијагностика у урологији, перкутане и ендоскопске литотрипсије.

НЕУРОХИРУРГИЈА - неуролошки преглед одраслих, преглед пацијента са поремећеним стањем свести, обрада и транспорт политрауматизованог пацијента са поремећеним стањем свести, обрада ране поглавине, привремена и стална хемостаза повреда крвних судова поглавине, евакуација поткожних епикранијалних хематома, скидање конаца, краниотомија, неуролошки преглед деце и деце поремећеног стања свести, преглед кичменог стуба, тестови истезања, преглед периферних нерава.

ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЈА - узимање кожног трансплантата, покривање дефекта коже режњем, неговање трансплантиране коже, припрема опеченог пацијента за транспорт, обрада опекотинске ране, припрема ураслог нокта за оперативни захват, пражњење гнојне поткожне колекције, израчунавање потребне течности код великих опекотина.

ОНКОЛОШКА ХИРУРГИЈА - преглед дојке код жена и мушкараца, преглед пигментних тумора, аспирациона биопсија, ултразвучни и мамографски преглед дојке и меких ткива, тумачење нивоа туморских маркера код различитих врста малигних тумора.

ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА - преглед и исхрана детета са рацепом усне и непца, обрада опекотина код деце, пласирање назогастричне сонде новорођенчету, клизма код новорођенчета, пречишћавање омфалоцеле, дилатација ануса хегаром, преглед ингвинума и варијетета ингвиналне херније код деце, таксис, преглед акутног скротума и варикоцеле, отклањање адхезија препуцијума или малих усана у локалној анестезији, супрапубична дренажа, реконструкција уретре код хипоспадија, начини узимања урина у дечјој урологији, пласирање катетера у деце, имобилизација екстремитета у дечјем узрасту, репозиција једноставних прелома, преглед абдомена код деце, ректални туше, ректални катетер, плауралне пункције код детета, постоперативна нега детета са урођеном срчаном маном, хидростатка дезинвагинација.

МЕДИЦИНА РАДА - обрада пацијента са повредама централног и периферног нервног система и после неурохируршких процедура за процену радне способности. Процена радне способности болесника са најчешћим ортопедским обољењима и повредама са хируршким обољењима трбуха и грудног коша, као и уролошким болестима.

ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА - рана рехабилитација хируршких болесника у интензивној и полуинтензивној нези, специфичности рехабилитације кардиохируршких, васкуларних, неурохируршких и ортопедских болесника. Ортопедска помагала.

Литература

Биће достављена на предавању.

Извор:

http://www.mfub.bg.ac.rs/sr/studijski_programi/integrisane_akademske_studije/peta_godina/hirurgija/

